

Ядегәр авыл жирлеге башкарма комитеты
Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
КАРАР

2020 елның 10 августы

№ 20

Эчке финанс контролен һәм эчке
финанс аудитын гамәлгә ашыру
тәртибен раслау турында

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру максатларында, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга таянып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 160.2-1 бюджет кодексының 5 пункты нигезендә, Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының " әлеге карарга кушымта нигезендә эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру тәртибен расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында һәм Кукмара муниципаль районының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Ядегәр авыл жирлеге
башкарма комитетының житежкесе:

А.Н. Фәйзуллин

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге тәртип Кукмара муниципаль районының Ядегәр авыл жирлеге башкарма комитетында (алга таба-авыл жирлеге) эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыру һәм үткәргүгә карата таләпләрне билгели):

1.2. Әлеге Тәртипнең максаты булып тора:

- жирлек бюджеты акчаларын максатчан һәм нәтижәле файдалануны бәяләү;
- бухгалтерлык исәбе һәм хисаплылыкның дәрәсләген раслау, шул исәптән муниципаль программаларны гамәлгә ашыру турында;
- бюджет законнарын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы башка норматив актларны үтәүне бәяләү.

1.3. Эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты жирлекнең вазыйфай затлары тарафыннан, бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә (алучыларга) һәм аларга караган жирлек бюджеты акчаларын алучылар, жирлек бюджеты керемнәре администраторларына, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторларына карата башкарыла.

2. Эчке муниципаль финанс аудиты объектлары

2.1. Эчке финанс аудитының предмети булып жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан бюджет акчаларын баш бүлүче (алучы), бюджет керемнәренең баш администраторы, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторы (алга таба - аудит объектлары), шулай ук эчке финанс контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тора.

3. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыру.

3.1. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын тормышка ашырганда тикшерүләр, ревизияләр, тикшерүләр (алга таба - контроль чаралар) үткәрелә):

- аерым финанс һәм хужалык операцияләренең законлылығын, бюджет (бухгалтерлык) исәбенең һәм бюджет (бухгалтер) хисаплылығының, бухгалтер (финанс) хисаплылығының дәрәсләген документаль һәм фактта өйрәнү буенча контроль гамәлләр башкару аңлашыла торган тикшерү;;
- контроль объекты эшчәнлеген комплекслы тикшерү аңлана торган ревизия, ул кылынган финанс һәм хужалык операцияләренең барлык жыелмасының законлылығын документаль һәм фактта өйрәнү, аларны бюджет

хисаплылыгында, бухгалтер (финанс) хисаплылыгында чагылдыруның дөрөслеге һәм дөрөслеге буенча контроль гамәлләр башкаруда чагыла.; - тикшерү, аның астында контроль объектының билгеле бер эшчәнлек өлкәсе торышына анализ һәм бәя бирү күздә тотыла.

Тикшерү, ревизия нәтижеләре акт белән рәсмиләштерелә, ә тикшерү нәтижеләре бәяләмә белән рәсмиләштерелә.

3.2. Эчке муниципаль финанс контролен (аудитын) гамәлгә ашыру буенча контроль чаралар расланган план нигезендә үткәрелә.

3.3. Эчке муниципаль финанс тикшерүе (аудит) чараларын планлаштыру элек үткәрелгән тикшерүләрнең нәтижеләрен исәпкә алып, бухгалтерлык исәбе регистрларын, норматив документларны, планлы, хисап мәгълүматларын, бюджет законнарын бозу очраклары, бюджет акчаларын максатсыз һәм (яки) нәтижәсез файдалану, бухгалтерлык (бюджет) исәбенә һәм хисаплылыкның дөрөслеге, шулай ук вакытлы контрольнең елына 1 тапкырдан да ким булмаганлыгын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

3.4. Кирәк булганда, планнан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин.

3.5. Еллык тикшерү планы жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

3.6. Планнан тыш тикшерүләр жирлек башлыгы йөкләмәсе буенча үткәрелә.

3.7. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр жирлек башлыгы чыгарган күрсәтмә нигезендә үткәрелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә: контроль объектының исеме, тикшерелә торган чор, тикшерү темасы һәм нигезе, эш төркеме составы һәм тикшерү чарасын үткәрү вакытлары.

3.8. Контроль чарасын үткәрү турында контроль объекты язмача хәбәрнамә белән хәбәр ителә.

3.9. Планнан тыш тикшерү чаралары контроль объектының язмача хәбәрнамәсеннән башка үткәрелә.

3.10. Эчке финанс контролен оештыруны жайга сала торган нормалар эчке финанс аудитын оештыруга кагыла.

4. Эчке финанс контролен үткәрү.

4.1. Авыл жирлеген башкарма комитеты:

а) жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче буларак, эчке финанс контролен гамәлгә ашыра:

- чыгымнар буенча жирле бюджетны төзү һәм үтәү, бюджет хисабын төзү һәм бюджет исәбен алып бару буенча Эчке стандартларны һәм процедураларны үтәү, әлегә баш бүлүче һәм аңа буйсынган жирле бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджет исәбен алып бару;

- бюджет акчаларын куллануның нәтижелелеген һәм нәтижелелеген арттыру чараларын эзерләү һәм оештыру;

б) жирлек бюджеты керемнэренен баш администраторы буларак, керемнэр буенча Эчке стандартларны һәм бюджетны төзү һәм үтәү процедураларын үтәүгә, бюджет хисаплылығын төзүгә һәм бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра.;

в) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторы буларак эчке финанс контролен гамәлгә ашыра, ул бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча Эчке стандартлар һәм бюджет төзү һәм үтәү процедураларын үтәүгә, бюджет хисаплылығын төзүгә һәм бюджет исәбен алып баруга, элге жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторы тарафыннан эчке финанс контролен гамәлгә ашыра.

4.2. Тикшерү чарасын үткэрүгә керешеп, тикшерү объектына тикшерү чарасын үткэрү турында күрсәтмә күчермәсе тапшырыла.

4.3. Эшче төркем житәкчесе һәм әгъзалары хокуклы:

- контроль объектының территориясендә, административ биналарында һәм хезмәт биналарында булу;
- үз оештыру-техник чаралар, шул исәптән компьютерлар, ноутбуклар, калькуляторлар, телефоннар кертү, чыгару һәм алардан файдалану ;
- алырга, максатларына ирешү өчен, контроль чаралар барлык кирәкле документлар (белешмәләр, язма аңлатмалар һәм башка документлар);
- документларның күчермәләрен кәгазьдә дә, электрон рәвештә дә алырга һәм контроль чара материалларына жәлеп итэргә;;
- автоматлаштырылган системаларның мәгълүмати ресурсларыннан файдалану мөмкинлеген алу;
- тикшерелүче мәсьәләлэрнең асылы буенча телдән аңлатмалар алырга.

4.4. Контроль чара барышында контроль гамәллэр үткэрелә.:

- бюджет (бухгалтер) исәбендә һәм бюджет (бухгалтер) хисабында кылынган финанс һәм хужалык операциялэрнең Тулы, үз вакытында һәм дөрес чагылдырылуы, исәптәге язмаларны беренчел исәп документлары белән чагыштыру юлы белән;
- жирлекнең муниципаль милкендәге товар-матди кыйммәтлэрнең, акчалата чараларның һәм кыйммәтле кәгазьлэрнең факттагы булуы, сакланышы һәм дөреслге, исәп-хисапларның, куелган товарларның, башкарылган эшлэрнең һәм күрсәтелгән хезмәтлэрнең дөреслге, чыгымнарны һәм финанс нәтижэлэрнең формалаштыру буенча операциялэрнең һәм финанс нәтижэлэрнең дөреслге;
- контроль объектыннан бюджет (бухгалтерлык) исәбен һәм бюджет (бухгалтерлык) хисаплылығын төзү һәм аларның торышын тикшерү;

- матди кыйммәтләр һәм акчалар хәрәкәтен, чыгымнарны формалаштыруның дәрәсләгенә, керемнең тулылыгына, акчаның һәм матди кыйммәтләрнең сакланышына һәм факттагы булуына, башкарылган эшләрнең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең дәрәсләгенә агымдагы контрольнең булуына һәм торышына, дәрәсләгенә, чыгымнарны формалаштыруның дәрәсләгенә, керемнең тулы булуына, акчаның һәм матди кыйммәтләрнең саклануына һәм факттагы булуына, башкарылган эшләрнең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең дәрәсләгенә, башкарылган эшләрнең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең дәрәсләгенә агымдагы контрольнең;

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеге, адреслылыгы һәм максатчан характеры ;

- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәү;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәргә һәм түләүләргә планлаштыру (прогнослау);

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләргә тикшерү объекты карамагына бүлөп бирелгән ассигнованиеләргә куллануның адреслы һәм максатчан характеры ;

- бюджет сметаларының үтәлеше, агымдагы эшчәнлек, бюджет хисаплылыгы белән бәйлә чыгымнарның нигезле булуы ;

- хокук бозуларны бетерү, матди зыянны каплау, алдагы тикшерү чаралары нәтижәләргә буенча гаепле затларны җаваплылыкка тарту буенча контроль (аудит) объекты тарафыннан чаралар күрү.

Контроль чаралар барышында шулай ук персоналның эш вакытында эш урыннарында булуын һәм уку планының дәрәсләргә үткәрү графигы белән тәңгәл килүен тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

4.5 контроль чаралар расланган план нигезендә үткәрелә.

4.6.Тикшерү һәм ревизия нәтижәләргә акт белән рәсмиләштерелә, тикшерү-бәяләмә.

4.7. Акт кереш, тасвирлау һәм йомгаклау өлешләреннән тора.

4.8. Тикшерү яки ревизия акты ике нөсхәдә төзелә һәм тикшерү чарасын гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар тарафыннан имзалана.

4.9. Тикшерү яки ревизия актының бер нөсхәсе контроль оешмасы җитәкчесен таныштыру турындагы билгә белән комиссия рәисендә саклана, икенчесе, законнар нигезендә карарлар кабул итү һәм карау өчен, администрация башлыгына жиберелә.

4.10. Контроль объектлары (аларның вазыйфай затлары) хокуклы:

а) күчмә тикшерүләр (ревизияләр, тикшерүләр) кысаларында үткәрелә торган контроль объекты эшчәнлеген фактта өйрәнү (тикшерү, инвентаризацияләү, Күзәтү, янадан исәпләү, экспертиза, тикшерү, тикшерү, контроль үлчәү (үлчәү) буенча контроль гамәлләр үткәргәндә катнашу, тикшерү чарасы барышында өйрәнелергә тиешле темага һәм төп мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирү;

б) контроль органы һәм аның вазыйфай затларының Россия Федерациясе законнарында һәм башка норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирергә;

в) тикшерү, ревизия (тикшерү) нәтижеләре буенча рәсмиләштерелгән каршылыкны язмага тикшерү органына (бәяләмә) тапшырырга.

4.11. Контроль объектлары (аларның вазыйфай затлары) бурычлы:

а) контроль органы вазыйфай затларының законлы таләпләрен үтәргә;

б) контрольлек итү органының вазыйфай затларына контроль чаралар үткәрү өчен кирәкле язма яки телдән аңлатмалар бирергә;

в) контроль чаралар үткәрү өчен кирәкле мәгълүматны, документларны һәм материалларны үз вакытында һәм тулы күләмдә тапшырырга;

г) күчмә тикшерү (ревизия, тикшерү) үткәрүдә катнашучы вазыйфай затларга контроль объектлары биләгән территорияләргә һәм территорияләргә рөхсәт бирү, шулай ук экспертиза һәм тикшеренүләр объектларына керү мөмкинлеген бирү;

д) контроль чаралар үткәрүдә катнашучы вазыйфай затларны, бүлмәләр һәм оештыру техникасы белән тәмин итәргә, контроль чаралар үткәрү өчен кирәкле;

е) контроль чаралар үткәрүдә катнашучы вазыйфай затларга фото-һәм видеога төшерү, әлеге вазыйфай затларның гамәлләренә тавыш - һәм видеоязмалары турында хәбәр итәргә;;

ж) контроль чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле булган контроль объекты хужасы яки операторы булган мәгълүмат системаларынан файдалану мөмкинлеген тәмин итәргә;

з) тикшерү чарасын үткәрүгә комачаулауга юнәлдерелгән гамәлләр кылмаска (гамәл кылмаска)

4.12. Авыл жирлегә башлыгы ачыкланган житешсезлекләренә бетерү буенча чараларның барышын контрольдә тоту.

5. Эчке финанс аудитын үткәрү

1. Эчке финанс аудиты бюджет акчаларының баш администраторы житәкчесенә, бюджет акчаларын бүлүченә житәкчесенә, бюджет акчаларын алучы житәкчесенә, бюджет керемнәре администраторы житәкчесенә,

бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы житэкчесенэ, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы житэкчесенэ Формалаштыру һәм бирү эшчәнлеге булып тора:

1) бюджет акчаларын бүлүченең, бюджет акчаларын алуучының, бюджет керемнәре администраторының, бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторының (алга таба - бюджет акчалары администраторының), бюджет акчаларының баш администраторының (алга таба-бюджет акчалары администраторының) бюджет вәкаләтләрен үтәүне бәяләү нәтижәләре турында мәгълүмат, шул исәптән бюджет хисаплылыгының дәрәслеге турында бәяләмә;

2) финанс менеджментының сыйфатын күтәрү, шул исәптән бюджет акчаларын куллануның нәтижәләлеген һәм нәтижәләлеген арттыру турында тәкъдимнәр;

3) финанс менеджментының сыйфатын күтәрүгә юнәлдерелгән карарларны үтәү нәтижәләре турында бәяләмә.

2. Эчке финанс аудиты максатларда гамәлгә ашырыла:

1) бюджет акчаларының баш администраторының, бюджет средстволары администраторының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган билгеләнгән хокукый актларда, үз бюджет вәкаләтләрен үтәүгә карата таләпләрне үтәү (алга таба - эчке финанс контроле) максатларында гамәлгә ашырыла торган эчке процессның ышанычлылыгын бәяләү һәм эчке финанс контролен оештыру турында тәкъдимнәр эзерләү максатларында башкарыла торган эчке финанс контроле ышанычлылыгын бәяләү (алга таба-эчке финанс тикшерүе);;

2) бюджет хисаплылыгының дәрәслеген һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенәң бюджет исәбен алып баруның бердәм методологиясенә, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән бюджет хисаплылыгын төзү, тапшыру һәм раслау тәртибенә, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексының 264.1 статьясындагы 5 пункты нигезендә кабул ителгән ведомство (эчке) актларына туры килүен раслау;

3) финанс менеджментының сыйфатын күтәрү.

3. Эчке финанс аудиты структур бүлекчәләрнең функциональ бәйсезлеге принцибы нигезендә яисә эчке финанс аудитының федераль стандартларында каралган очракларда, бюджет акчаларының баш администраторы (хезмәткәрләре), эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләр бирелгән бюджет акчалары администраторының вәкаләтле вазыйфай затлары (хезмәткәрләре), эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләр бирелгән бюджет акчалары администраторының, шулай ук әлеге статьяда каралган вәкаләтләргә тапшыру очракларында гамәлгә ашырыла, - бюджет

акчаларының баш администраторы (администраторы) яисә вәкаләтле вазыйфаи затлар (хезмәткәрләре) тарафыннан күрсәтелгән вәкаләтләр аңа тапшырыла.

4. Бюджет акчалары администраторы үз карамагындагы бюджет акчаларының баш администраторына яисә бюджет акчаларының әлеге баш администраторына эчке финанс аудитының федераль стандартлары нигезендә эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру вәкаләтләрен тапшырырга хокуклы.

5. Бюджет вәкаләтләрен үтәү сыйфатын, шулай ук активлар белән идарә итү сыйфатын, дәүләт (муниципаль) ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрен сатып алу сыйфатын мониторинглауны үз эченә алган финанс менеджменты сыйфаты мониторингы үткәрелә:

1) тиешле бюджет акчаларының баш администраторларына карата билгеләнгән тәртиптә финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы);

2) бюджет акчаларының баш администраторы үзенә буйсынган бюджет акчалары администраторларына карата билгеләнгән тәртиптә.

6. Финанс менеджменты сыйфаты мониторингын үткәрү тәртибен шул исәптән билгели:

1) финанс менеджменты сыйфаты күрсәткечләрен исәпләү һәм анализлау, күрсәтелгән мониторингны уздыру өчен кирәкле мәгълүматны формалаштыру һәм тапшыру кагыйдәләре;

2) финанс менеджменты сыйфаты мониторингы нәтижәләре турында хисап формалаштыру һәм тапшыру кагыйдәләре.

7. Тиешле бюджет акчаларының баш администраторы финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) каравына үзенә буйсынган бюджет акчалары администраторларына карата финанс менеджментының сыйфаты мониторингын үткәрү вәкаләтләрен тапшыру турында тәкъдим кертергә һәм финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) белән килешенеп әлеге вәкаләтләренә әлеге финанс органына (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органына) тапшырырга хокуклы.